

Đánh giá sự kiện

Thuế quan Mỹ - Section 301

Sắc thuế 122 đã khép lại, nhưng liệu câu chuyện thuế quan đã kết thúc?

VNDIRECT

Đánh giá nhanh tác động tới Việt Nam

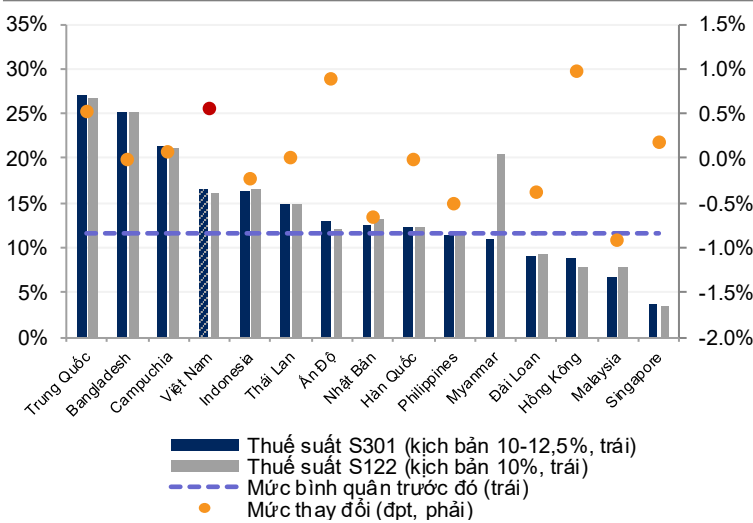
Thuế quan Mỹ bước sang giai đoạn mới: liệu giai đoạn "lặng sóng" đã kết thúc?

Không có khoảng trống chính sách thuế Mỹ, Section 301 ngay lập tức có hiệu lực thay cho sắc thuế Section 122

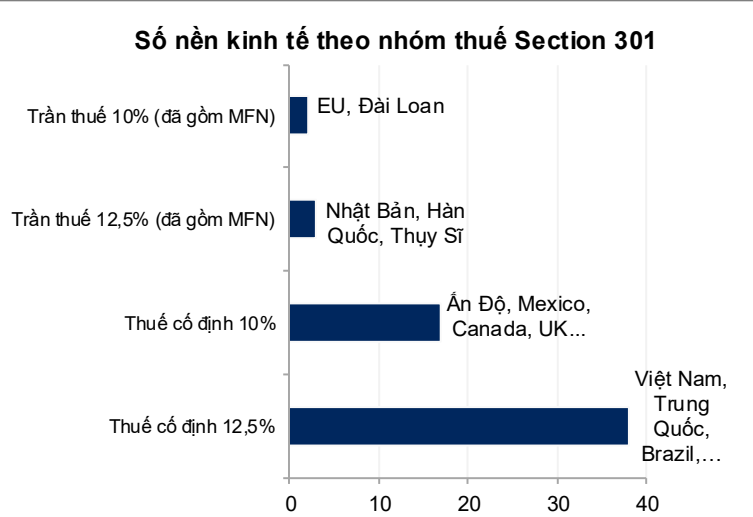
Thay đổi khuôn khổ pháp lý, tác động thuế quan nhiều khả năng không đổi

	Section 122 (Trade Act 1974)	Section 232 (Trade Expansion Act 1962)	Section 301 (Trade Act 1974)
Mục đích	Khắc phục thâm hụt cán cân thanh toán nghiêm trọng	Bảo vệ an ninh quốc gia / nền tảng công nghiệp	Xử lý các hành vi thương mại không công bằng / vi phạm sở hữu trí tuệ (IP)
Mức thuế tối đa	15%	Không có trần theo luật định	Không có trần theo luật định
Thời hạn	150 ngày	Vô thời hạn trừ khi được điều chỉnh	Thường 4 năm (có thể gia hạn)
Tiền lệ sử dụng	Lần đầu sử dụng vào năm 2026	Sử dụng thường xuyên (thép, nhôm, điều tra ô tô)	Áp dụng từ 2018 (thuế Trung Quốc, vẫn còn hiệu lực)
Cơ quan điều tra	Quyết định của Tổng thống (không cần điều tra)	Bộ Thương mại (rà soát 270 ngày)	USTR (bắt buộc điều tra)

Section 301 thay thế Section 122 với mức thuế hiệu dụng gần như không đổi

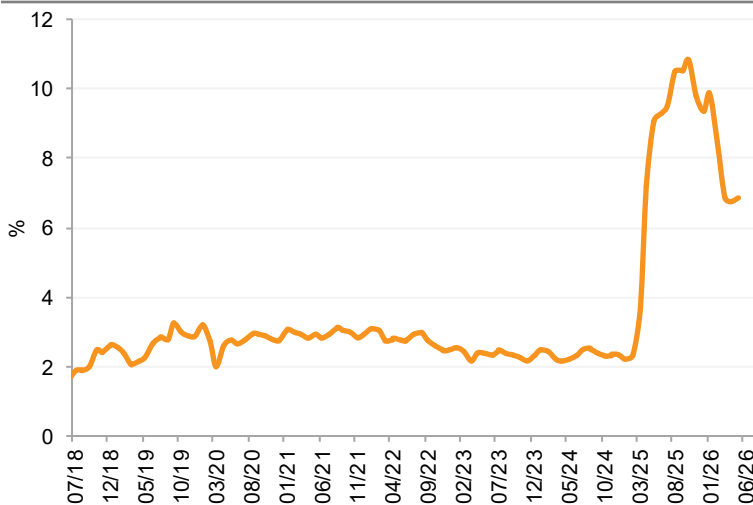
Mức thuế được phân hóa theo tiêu chuẩn chống lao động cưỡng bức

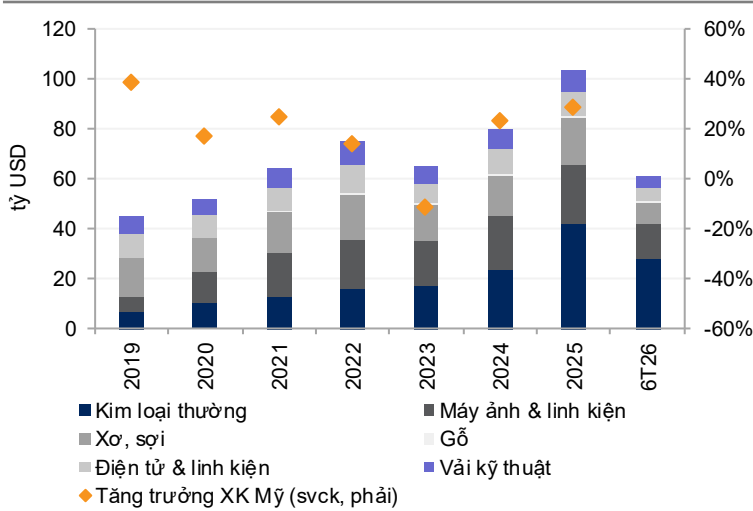
- Mỹ chính thức áp thuế bổ sung 10% đến 12,5% theo Mục 301 Đạo luật Thương mại năm 1974 đối với 60 nền kinh tế, tương ứng hơn 80 quốc gia và vùng lãnh thổ. Nhóm đối tác này hiện chiếm khoảng 99,4% kim ngạch nhập khẩu của Mỹ). Thuế mới có hiệu lực từ 00:01 (giờ Mỹ) ngày 24/7/2026, ngay sau khi thuế toàn cầu tạm thời 10% theo Mục 122 (Proclamation 11012) hết hiệu lực theo quy định.
- Biểu thuế mới được chia thành ba nhóm dựa trên mức độ tuân thủ các tiêu chuẩn phòng chống lao động cưỡng bức của từng nền kinh tế. **Nhóm (1)** gồm 17 nền kinh tế chịu mức thuế cố định 10%, áp dụng cho các đối tác đã cấm nhập khẩu hàng hóa sản xuất bằng lao động cưỡng bức, đã cam kết thực hiện trong khuôn khổ Thỏa thuận Thương mại Đối ứng (ART) với Mỹ hoặc đã triển khai một phần cơ chế kiểm soát; tiêu biểu gồm Anh, Canada, Mexico và Ấn Độ. **Nhóm (2)** gồm 5 nền kinh tế áp dụng cơ chế trần thuế, theo đó tổng thuế MFN và thuế bổ sung theo Mục 301 không vượt quá 10% đối với EU và Đài Loan, hoặc 12,5% đối với Nhật Bản, Hàn Quốc và Thụy Sĩ. **Nhóm (3)** gồm 38 nền kinh tế chịu mức thuế cố định 12,5%, áp dụng cho các đối tác chưa đáp ứng các tiêu chí trên, trong đó có Trung Quốc, Việt Nam, Brazil và Nga. Riêng Trung Quốc và Brazil, mức thuế mới sẽ được cộng dồn với các khoản thuế theo Mục 301 đã áp dụng trước đó.

Mặt bằng thuế mới nhiều khả năng chưa làm thay đổi đáng kể vị thế của Việt Nam khi nhóm hàng xuất khẩu lớn ít chịu tác động

Thuế nhập khẩu hiệu dụng của Mỹ hạ nhiệt từ mức cao nhất kể từ Q3/25...

...Vượt qua giai đoạn cú sốc thuế quan, XNK Việt Nam-Mỹ chưa cho thấy dấu hiệu suy yếu

Ước tính triển vọng mức thuế từng mặt hàng của Việt Nam theo Section 301 (lao động cưỡng bức)

Mã HS	Mô tả sản phẩm	Nhóm ngành	Miễn trừ Section 301
8471	Máy tính, máy xử lý dữ liệu tự động và các đơn vị của máy	Máy vi tính, sản phẩm điện tử và linh kiện	Miễn toàn bộ
8473	Linh kiện, phụ tùng của máy thuộc nhóm 8471	Máy vi tính, sản phẩm điện tử và linh kiện	Miễn toàn bộ
8517.13 / 8517.62	ĐT thông minh; thiết bị chuyển mạch, định tuyến dữ liệu	Điện thoại và linh kiện	Có, các mã con này nằm trong Annex II Part A
8517.14 / 8517.61 / 8517.71	Thiết bị mạng khác, trạm gốc, thiết bị viễn thông liên quan	Điện thoại và linh kiện	Miễn có điều kiện
8541	Diode, transistor, chip bán dẫn rời rạc, LED	Máy vi tính, sản phẩm điện tử và linh kiện	Có, phần lớn mã con nằm trong Annex II Part A
Chip AI/HPC tiên tiến, bộ nhớ băng thông cao (thuộc 8541, 8542)	Chip tăng tốc AI, bộ nhớ DRAM/HBM nâng cao	Máy vi tính, sản phẩm điện tử và linh kiện	Miễn Section 301 theo cơ chế de-stacking
Linh kiện chứa nhôm, thép, đồng tỷ trọng lớn (thuộc 8471, 8473, 8517)	Vỏ máy, tản nhiệt, khung kim loại của thiết bị điện tử	Máy móc, thiết bị, dụng cụ	Miễn Section 301 theo cơ chế de-stacking

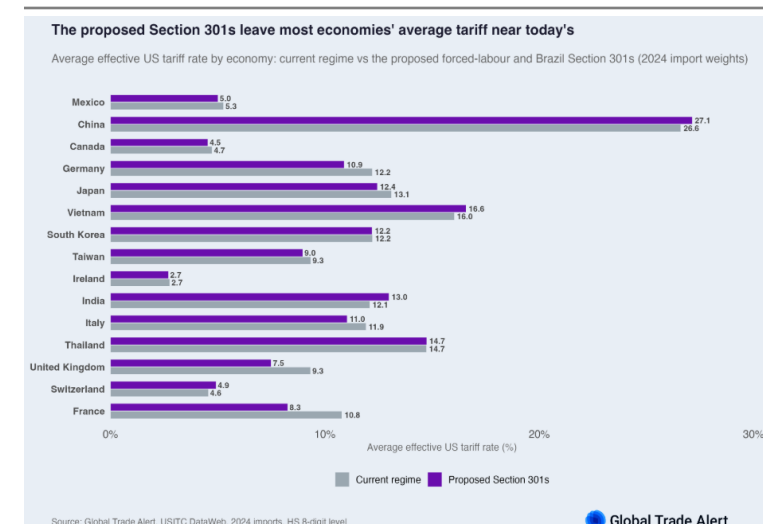
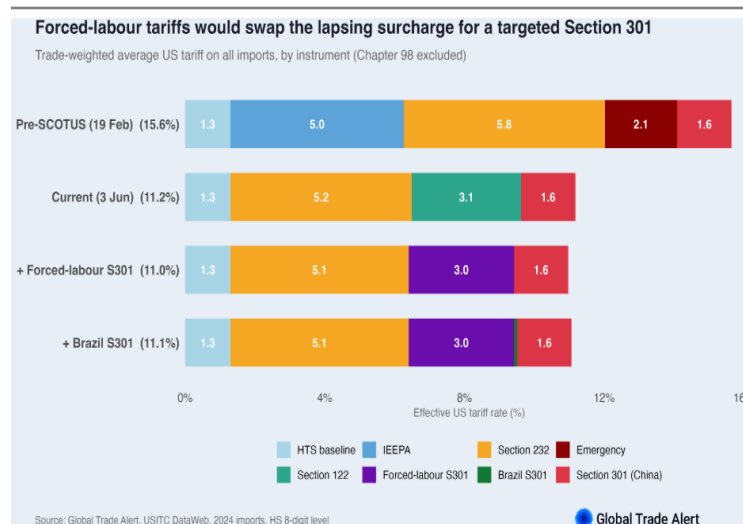
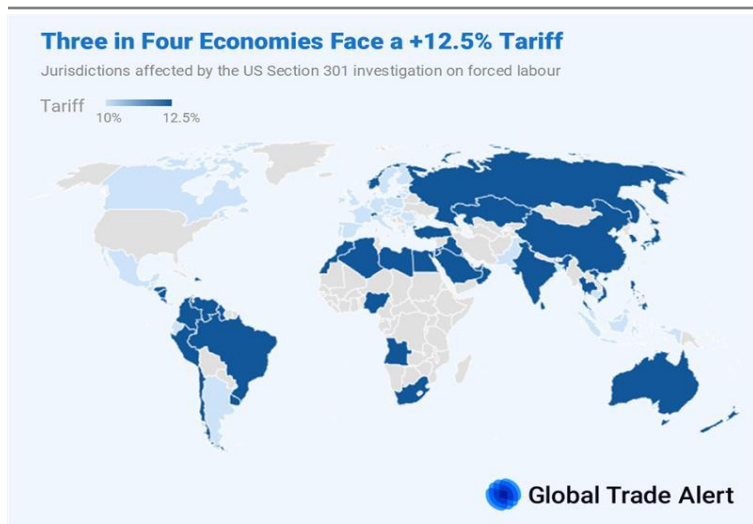
- Trong cơ cấu xuất khẩu sang Mỹ, nhóm hàng công nghệ, điện tử và máy tính tiếp tục là động lực tăng trưởng chính, đồng thời cũng là nhóm chịu tác động trực tiếp nhất từ cơ chế thuế mới. Trong 6T26, tổng kim ngạch thương mại Việt Nam - Mỹ đạt 97,7 tỷ USD, trong đó xuất khẩu sang Mỹ đạt 86,4 tỷ USD (+21,9% svck). Hai nhóm hàng lớn nhất gồm máy vi tính, sản phẩm điện tử và linh kiện đạt 27,9 tỷ USD (+51% svck) và máy móc, thiết bị, dụng cụ, phụ tùng đạt 13,8 tỷ USD (+22,5% svck), chiếm ~48% tổng kim ngạch xuất khẩu sang Mỹ. Nhóm điện thoại và linh kiện tuy có quy mô nhỏ hơn nhưng vẫn duy trì tăng trưởng tích cực.
- Việt Nam thuộc **Nhóm 3** (mức thuế cố định 12,5% theo Section 301). Tuy nhiên, mức thuế thực tế không áp dụng đồng loạt mà được xác định theo cơ chế **không chồng thuế** và **danh mục miễn trừ**. Theo đó, phần lớn các nhóm hàng xuất khẩu chủ lực của Việt Nam sang Mỹ như **máy tính và linh kiện (HS 8471, HS 8473)** cùng **đa số sản phẩm bán dẫn thông thường (HS 8541)** được miễn thuế Section 301. Đối với **thiết bị viễn thông (HS 8517)**, chỉ một số mã hàng cụ thể hoặc hàng phục vụ mục đích hàng không dân dụng được miễn thuế. Trong khi đó, các mặt hàng đã thuộc diện chịu thuế theo **Section 232** sẽ tiếp tục áp dụng mức thuế hiện hành theo cơ chế không chồng thuế, thay vì cộng thêm thuế Section 301.

Diễn biến thuế quan nhìn chung phù hợp với kịch bản cơ sở của chúng tôi, tuy nhiên rủi ro chính sách vẫn chưa hoàn toàn khép lại

USTR đề xuất áp mức thuế bổ sung 10% - 12,5% lên hàng nhập khẩu từ 60 nước

Section 301 thế chỗ Section 122: Bức tranh thuế quan có thể ít thay đổi (thời điểm đánh giá tháng 6)

Ước tính thuế thay đổi với một số nền kinh tế khi Section 301 (lao động cưỡng bức) thế chỗ Section 122 (thời điểm đánh giá tháng 6)

- **Tác động chung:** Theo [Báo cáo đánh giá của Global Trade Alert đầu tháng 6](#), mức thuế bình quân gia quyền thay đổi gần như không đáng kể. Việc quyết định chính thức đã mở rộng phạm vi miễn trừ và áp dụng cách tính trên thuế đối với một số nền kinh tế như EU, Đài Loan, Nhật Bản, Hàn Quốc, Thụy Sĩ có thể làm kết quả tính mức thuế bình quân gia quyền chung có thể thấp hơn mức dự kiến trước đó. Điều này củng cố nhận định rằng **sắc thuế mới ít gây áp lực tăng thêm mặt bằng giá hàng nhập khẩu so với mức thuế toàn cầu tạm thời 10% trước đó, đồng nghĩa ít tạo thêm áp lực lạm phát bổ sung.**
- **Đối với Việt Nam, chúng tôi cho rằng mức thuế 12,5% theo Mục 301 không gây nhiều tác động tiêu cực tới triển vọng xuất khẩu và FDI.** Nguyên nhân chủ yếu là một số mặt hàng có tỷ trọng xuất khẩu lớn sang Mỹ như thiết bị điện, điện tử công nghệ cao được miễn trừ thuế như phân tích ở trên. Bên cạnh đó, mức thuế dành cho Việt Nam không chênh lệch đáng kể so với các đối thủ và mức 12,5% vẫn thấp hơn so với mức thuế đối ứng 20% trước đây theo IEEPA.
- Tuy nhiên, **rủi ro thuế quan vẫn cần được theo dõi chặt chẽ do không loại trừ hoàn toàn khả năng phía Mỹ áp thêm biện pháp thuế quan bổ sung ngoài Mục 301 (lao động cưỡng bức) trong thời gian tới.** Hiện tại, Việt Nam đồng thời nằm trong 2 cuộc điều tra khác theo Mục 301 bao gồm điều tra về sở hữu trí tuệ (IP) và điều tra về năng lực sản xuất dư thừa mang tính cấu trúc (gồm 16 quốc gia như Trung Quốc, EU, Singapore, Indonesia, Malaysia, Campuchia, Thái Lan, Hàn Quốc, Đài Loan, Nhật Bản, Mexico, Ấn Độ, Việt Nam,...).

Luật hóa cơ chế cấm nhập khẩu hàng hóa lao động cưỡng bức, tạo cơ sở pháp lý cho việc đề nghị điều chỉnh nhóm thuế

Nguồn: Báo chính phủ, VNDIRECT tổng hợp

Ngày 22/7/2026, Chính phủ ban hành [Nghị định 292/2026/NĐ-CP quy định chi tiết thi hành Luật Quản lý ngoại thương](#), trong đó Điều 5 chính thức bổ sung quy định cấm nhập khẩu hàng hóa được khai thác, sản xuất hoặc chế tạo toàn bộ hoặc một phần bằng hành vi cưỡng bức lao động. Đây là bước luật hóa cam kết của Việt Nam sau khi Bộ Ngoại giao khẳng định kết luận điều tra của USTR chưa phản ánh đầy đủ nỗ lực phòng chống lao động cưỡng bức. Đáng chú ý, cơ chế này cũng chính là một trong những tiêu chí để USTR xếp 17 nền kinh tế (như Anh, Canada, Mexico, Ấn Độ...) vào nhóm thuế 10%. Tuy nhiên, do nghị định chỉ được ban hành hai ngày trước khi Section 301 có hiệu lực (24/7), nhiều khả năng chưa kịp được phản ánh trong đợt phân loại lần này. **Theo đó, Nghị định 292 sẽ là cơ sở pháp lý quan trọng để Việt Nam đàm phán với Mỹ giảm thuế theo Mục 301 (lao động cưỡng bức) từ 12,5% về 10% tương đương 17 nước đã ban hành lệnh cấm nhập khẩu đối với hàng hóa làm ra bằng lao động cưỡng bức.**

Song song với hoàn thiện khung pháp lý và thúc đẩy đàm phán Hiệp định thương mại đối ứng

Nguồn: Báo chính phủ, VNDIRECT tổng hợp

Việt Nam cũng tích cực hoàn thiện khung pháp lý, đẩy mạnh thực thi quyền sở hữu trí tuệ, tiến hành điều tra xử phạt nghiêm các vụ án xâm phạm bản quyền, hàng giả trên toàn quốc trong thời gian vừa qua và đề nghị phía Mỹ đánh giá khách quan, nhằm tháo gỡ các cuộc điều tra theo Mục 301.

Đồng thời, qua các kênh ngoại giao Việt Nam tiếp tục đề xuất với Mỹ thúc đẩy đàm phán Hiệp định thương mại đối ứng, công bằng và cân bằng Việt Nam - Mỹ.

Nhận định chung: Việt Nam đang theo đuổi đồng thời hai hướng tiếp cận: luật hóa các cam kết trong nước và đẩy nhanh đàm phán song phương với Mỹ, nhằm tạo cơ sở để đề nghị tiếp tục đàm phán mức thuế theo hướng ưu đãi hơn. Tuy nhiên, cả hai tiến trình đều cần thời gian khi cơ chế rà soát của USTR không diễn ra trong ngắn hạn, còn Hiệp định Thương mại Đối ứng Việt Nam - Hoa Kỳ vẫn đang ở giai đoạn hoàn tất các nội dung kỹ thuật.

Hoàng Việt Phương – Giám đốc Khối Phân tích và Tư vấn đầu tư
phuong.hoangviet@vndirect.com.vn

Vĩ mô

Đình Quang Hình – Trưởng phòng Vĩ mô và Thị trường
hinh.dinh@vndirect.com.vn

Phạm An Vy – Chuyên viên phân tích
vy.phaman@vndirect.com.vn

Miễn trừ trách nhiệm

Báo cáo này được viết và phát hành bởi Khối Phân tích - Công ty Cổ phần Chứng khoán VNDIRECT. Thông tin trình bày trong báo cáo dựa trên các nguồn được cho là đáng tin cậy vào thời điểm công bố. Các nguồn tin này bao gồm thông tin trên sàn giao dịch chứng khoán hoặc trên thị trường nơi cổ phiếu được phân tích niêm yết, thông tin trên báo cáo được công bố của công ty, thông tin được công bố rộng rãi khác và các thông tin theo nghiên cứu của chúng tôi. VNDIRECT không chịu trách nhiệm về độ chính xác hay đầy đủ của những thông tin này.

Quan điểm, dự báo và những ước tính trong báo cáo này chỉ thể hiện ý kiến của tác giả tại thời điểm phát hành. Những quan điểm này không thể hiện quan điểm chung của VNDIRECT và có thể thay đổi mà không cần thông báo trước. Báo cáo này chỉ nhằm mục đích cung cấp thông tin cho các nhà đầu tư của Công ty Cổ phần Chứng khoán VNDIRECT tham khảo và không mang tính chất mời chào mua hay bán bất kỳ chứng khoán nào được thảo luận trong báo cáo này. Các nhà đầu tư nên có các nhận định độc lập về thông tin trong báo cáo này, xem xét các mục tiêu đầu tư cá nhân, tình hình tài chính và nhu cầu đầu tư của mình, tham khảo ý kiến tư vấn từ các chuyên gia về các vấn đề quy phạm pháp luật, tài chính, thuế và các khía cạnh khác trước khi tham gia vào bất kỳ giao dịch nào với cổ phiếu của (các) công ty được đề cập trong báo cáo này. VNDIRECT không chịu trách nhiệm về bất cứ kết quả nào phát sinh từ việc sử dụng nội dung của báo cáo dưới mọi hình thức. Bản báo cáo này là sản phẩm thuộc sở hữu của VNDIRECT, người sử dụng không được phép sao chép, chuyển giao, sửa đổi, đăng tải lên các phương tiện truyền thông mà không có sự đồng ý bằng văn bản của VNDIRECT.

Khối Phân tích VNDIRECT

Công ty Cổ phần Chứng khoán VNDIRECT

 1 Nguyễn Thượng Hiền – Hai Bà Trưng – Hà Nội

 Điện thoại: +84 2439724568

 Email: research@vndirect.com.vn

 Website: <https://vndirect.com.vn>

